

Saveti za ishranu koka nosilja

Za ishranu koka nosilja u malim jatima veoma je važno da se koriste što raznovrsnija hranjiva: energetska, proteinska, zelena — sveža, mineralne materije i vitamini. Koke su uglavnom sposobne da same uravnoteže svoju ishranu. Tako, ako im se u posebne hranilice stave različite vrste hranjiva, one će ih uzimati po sopstvenom izboru i volji. Ali, odgajivač mora da im ponudi što raznovrsniji jelovnik.

Od energetskih hranjiva to su kukuruz, pšenica, ječam i druge žitarice, otpaci hleba, kuvani krompir, mrkva i drugo korenasto povrće. U proteinska hranjiva ubrajaju se sojina i suncokretova sačma, kuvani grašak, sočivo, lupina, bob i sl., pržena soja, stočni kvasac, riblje i mesno brašno.

Zelena hranjiva su mlada trava, lucerka, detelina, stočni kelj, kupus, silaža od zelenih i korenastih hranjiva i dr., a mineralna stočna kreda, dikalcijum-fosfat, koštano brašno, sitan šljunak, grit, kuhinjska so.

Odgajivač može da se opredeli i za potpune krmne smeše. To su fabrički proizvodi sastavljeni od odgovarajućih hranjiva. Sadrže sve potrebne hranljive materije i sastojke koje zahtevaju kokoši nosilje, ali su skupe. Obično sadrže oko 16 odsto proteina — belančevina i 11.500 kilodžula metaboličke energije, tj. energije koja se troši za različite životne potrebe.

Seoska domaćinstva za ishranu nosilja najčešće upotrebljavaju dopunske krmne smeše. Proizvode se fabrički kao proteinsko-mineralno-vitaminski koncentrat i mešaju s energetske hranjivima kojima raspolaže odgajivač kokoši u odnosu dva-tri kilograma dopunske smeše na sedam-osam kilograma energetskih hraniva.

Za održanje telesne mase kokoš — oko dva kilograma, treba da pojede oko 74 grama potpune krmne smeše dnevno. Za nošenje 42 grama jajne mase dnevno — nosivost 70 odsto, kokoš treba da pojede još 41 gram krmne smeše, tako da njene ukupne potrebe u hrani iznose oko 115 grama potpune krmne smeše. Ovo važi za kokoši u baterijskom sistemu, držane na sobnoj temperaturi. Ako se kokoši kreću — podni i ekstenzivni sistem, ili je temperatura osetno niža, njihove potrebe u hrani su veće.

Postotak udela pojedinih hranjiva u potpunim krmnim smešama iznosi: zrnavlje žitarica do 61 odsto, pšenične mekinje ili stočno brašno sedam-osam, uljane sačme 12—20, hranjiva životinjskog porekla četiri—sedam, stočni kvasac jedan—tri, lucerkino brašno četiri—sedam, mineralna hranjiva 8—8,5 — od njih stočna kreda sedam, i vitaminsko-mineralni dodatak — premiks 0,5—1 odsto. Hrana za kokoši mora da bude kvalitetna, odnosno ne sme da bude plesniva, žiljiva, trula, s otrovnim semenjem i slično.

Nosilje se obično hrane po volji, tj. hrana treba da im je uvek na raspolaganju. Ako se primenjuje ograničena ishrana, — kada se kokošima daje određena, normirana količina hrane svakog dana, one, u cilju očuvanja nosivosti i kvaliteta ljuske jajeta, treba da se hrane ujutru i uveče. Period bez hrane u toku dana treba da bude oko podneva.

Kokoši zahtevaju približno dvostruko više vode od količine pojedene hrane. Zato treba uvek da imaju na raspolaganju vodu za piće dobrog kvaliteta, takvu koju mogu da piju i ljudi. Ako se voda daje u pojilicama, one moraju da se peru i dezinfikuju jednom nedeljno.